

§ 196 - § 198 Bygningers indretning

---

§ 196

Bygninger skal projekteres og udføres, så der under hensyn til deres anvendelse opnås tilfredsstillende forhold med hensyn til sikkerhed, sundhed, funktionalitet og anvendelse for brugerne samt under hensyn til rengøring og vedligeholdelse.

§ 197

Ved ombygning kan kommunalbestyrelsen på bygherrens foranledning skønne, at der kan ske lempelser til bestemmelserne i kapitel 9, såfremt ombygningsarbejdet ikke kan udføres uden indgribende ændringer i bebyggelsen.

§ 198

Sommerhuse er ikke omfattet af bestemmelserne i kapitel 9.

---

§ 199 - § 213 Indretning af boliger

---

§ 199

Boliger skal projekteres og udføres, så boligen som helhed samt de enkelte rum har en hensigtsmæssig størrelse og udformning under hensyn til anvendelsen. Opfyldelse heraf skal dokumenteres i en indretningsplan, møbleringsplan eller lignende.

§ 200

En bolig skal ud over et eller flere beboelsesrum have køkken, bade- og wc-rum.

§ 201

Kollegie-, ungdoms- og institutionsboliger og lignende kan indrettes med flere værelser, hvor flere beboere er fælles om køkken-, bade- og wc-faciliteter. Indretning af de fælles faciliteter skal ske under hensyn til antallet af beboere i boligen.

§ 202

I køkkener skal der være plads til, at køkkenarbejde kan foregå på en hensigtsmæssig og betryggende måde. Kravet kan opfyldes ved, at:

- 1) Der ud for arbejdspladser og opbevaringspladser er en fri afstand på mindst 1,10 m.
- 2) I rum med skråt loft kan kravet opfyldes med en fri højde på mindst 2,10 m ved forkant af arbejdspladser og opbevaringspladser.

§ 203

For boliger på under 50 m² kan køkken indrettes som kogeniche.

§ 204

I fritliggende enfamiliehuse, etageboliger, boliger i rækkehuse og dobbelthuse mv. skal der indrettes mindst et wc-rum i adgangsetagen, der har en hensigtsmæssig størrelse og indretning, således at der sikres tilstrækkelig fri afstand foran håndvask og wc. Wc-rum skal have håndvask.

§ 205

Beboelsesrum og køkken skal have en loftshøjde, der sikrer, at der er dagslys i rummet, og at der er et volumen i rummet, der sikrer et naturligt luftskifte. Loftshøjden skal fastsættes i forhold til boligens rumdybder, rumstørrelser og vinduers placering.

§ 206

Gulvet i beboelsesrum og køkken må ikke ligge lavere end det naturlige terræn udenfor. Ved særlige terrænforhold kan der ses bort fra dette krav, hvis gulvet ligger over terræn langs mindst en vinduesvæg.

§ 207

Boligens døre skal have en hensigtsmæssig bredde i forhold til boligens indretning.

§ 208

Døre til vindfang, forstuer, gange, beboelsesrum, køkken, bade- og wc-rum i bygningens adgangsetage skal have en fri passagebredde på mindst 0,77 m.

§ 209

Vindfang, forstuer, gange og lignende skal have en fri bredde på mindst 1,0 m.

§ 210

Hvis der er døre eller skabsdøre i siderne af gangarealet, skal gangarealet være mindst 1,30 m i bredden.

§ 211

Der kan etableres en eller flere hemse, hvis de har et gulvareal på højst 4,5 m², så de ikke kan betragtes som en indskudt etage. Det er en betingelse, at en hems står i åben forbindelse med det rum, den er indbygget i.

§ 212

I tilknytning til etageboliger og sammenbyggede enfamiliehuse skal der etableres et tilstrækkeligt og aflukket areal til opbevaring af større brugsgenstande, f.eks. cykler, barnevogne og rollatorer.

§ 213

I eller i tilknytning til etageboliger og sammenbyggede enfamiliehuse skal der under hensyn til indeklimaet etableres faciliteter til vask og tørring af tøj.

---

§ 214 - § 220 Indretning af offentligt tilgængelige bygninger

---

§ 214

Offentligt tilgængelige bygninger skal indrettes, så de enkelte rum har en størrelse og udformning, der sikrer, at de funktioner og aktiviteter, der skal foregå i bygningen, kan foregå funktionelt og sikkert.

Stk. 2. På etager, hvor der etableres offentligt tilgængelige wc-rum, skal der indrettes mindst ét wc-rum, der overholder følgende krav:

- 1) Der skal være niveaufri adgang frem til wc-rum.
- 2) Den fri passagebredde i dør til wc-rum skal være mindst 0,77 m.
- 3) Håndvask og wc skal placeres over et hjørne på hver sin sammenstødende væg, så håndvask kan nås af person siddende på wc'et.
- 4) Der skal være en fri afstand på mindst 0,90 m ved den side af wc'et, der vender bort fra håndvask. Væggen ved siden af wc'et, der vender bort fra håndvasken, skal friholdes fra fastmonteret inventar.
- 5) Der skal være et frit manøvreareal med en diameter på 1,5 m foran wc'et og fri af dørens opslagsareal.
- 6) Toiletsæde skal placeres i en højde på 0,48 m.
- 7) Der skal være opklappelige armstøtter i en højde på 0,80 m på begge sider af wc'et.
- 8) Håndvask skal placeres i en højde på ca. 0,80 m med afløb under vask trukket

tilbage.

§ 215

Mindst ét wc-rum, der er indrettet i henhold til § 214, skal placeres i stueetagen eller andre etager med adgang via elevator, lift eller lignende.

§ 216

Wc-rum omfattet af § 214 skal ved ombygning indrettes, så det kan benyttes af alle brugere af bygningen. Mindst et wc-rum, der er indrettet efter § 214, skal indrettes i stueetagen eller andre etager med adgang via elevator, lift eller lignende.

§ 217

I bygninger med forsamlingslokaler skal installationer projekteres og udføres under hensyn til bygningens tekniske muligheder, så personer med behov for tekniske hjælpemidler, som eksempelvis teleslynger, ved egen hjælp kan deltage i aktiviteter i bygningen.

§ 218

I forsamlingslokaler, herunder rum, der er indrettet til fællesaktiviteter såsom koncerter, foredrag og anden underholdning, skal der være fast installation af teleslyngeanlæg eller lignende installationer på minimum samme niveau som teleslyngeanlæg.

Stk. 2. De nævnte forsamlingslokaler omfatter forsamlingshuse, kirker, biografer, biblioteker, aulaer og koncertsale samt mødelokaler, der er offentligt tilgængelige for publikum.

§ 219

Almindelige undervisningslokaler i folkeskoler og mødelokaler i kontorbyggeri er ikke omfattet af § 218.

§ 220

I offentligt tilgængelige lokaler og anlæg med fastmonterede publikumspladser skal der afsættes pladser, der sikrer adgang for personer med særlige pladsbehov, eksempelvis kørestolsbrugere.

---

§ 221 - § 227 Indretning af bygninger med arbejdspladser

---

§ 221

I bygninger, hvori der indrettes arbejdspladser, skal rummene indrettes i forhold til størrelse, dagslys, rumhøjde og rumindhold, så rummet i forhold til dets anvendelse og det antal personer, der forventes at arbejde i det, er dimensioneret, så der tages højde for sikkerhed, sundhed og funktionalitet i rummet.

§ 222

På arbejdspladser skal der indrettes wc-rum, baderum og udenomsrum. Rummene skal opfylde følgende betingelser:

- 1) Adgang fra arbejds- og opholdsrum til wc-rum skal ske gennem et forrum.
- 2) Wc-rum eller forrum hertil skal forsynes med håndvask.
- 3) Forrum kan være fælles for flere wc-rum.
- 4) Antallet af wc'er skal tilpasses antallet af beskæftigede.

§ 223

På de etager i en bygning, hvor der indrettes offentligt tilgængelige wc-rum til brug for andre end de beskæftigede i bygningen, samt i kontor- og administrationsbygninger, skal der indrettes mindst ét wc-rum, der opfylder følgende krav:

- 1) Der skal være niveaufri adgang frem til wc-rum.

- 2) Den fri passagebredde i dør til wc-rum skal være mindst 0,77 m.
- 3) Håndvask og wc skal placeres over et hjørne på hver sin sammenstødende væg, så håndvask kan nås af person siddende på wc'et.
- 4) Der skal være en fri afstand på mindst 0,90 m ved den side af wc'et, der vender bort fra håndvask. Væggen ved siden af wc'et, der vender bort fra håndvasken, skal friholdes fra fastmonteret inventar.
- 5) Der skal være et frit manøvreareal med en diameter på 1,5 m foran wc'et og fri af dørens opslagsareal.
- 6) Toiletsæde skal placeres i en højde på 0,48 m.
- 7) Der skal være opklappelige armstøtter i en højde på 0,80 m på begge sider af wc'et.
- 8) Håndvask skal placeres i en højde på ca. 0,80 m, med afløb under vask trukket tilbage.

§ 224

Ved ombygning skal wc-rum omfattet af § 223 indrettes, så det kan benyttes af brugerne af bygningen. Mindst ét wc-rum, der er omfattet af § 223, skal indrettes i stueetagen eller andre etager med adgang via elevator, lift eller lignende.

§ 225

Hvor etablering af spiserum er påkrævet på grund af arbejdets art, skal spiserummet placeres hensigtsmæssigt i forhold til arbejdspladserne. Følgende skal være opfyldt:

- 1) Spiserum må ikke have direkte adgang til wc-rum eller forrum til wc-rum.
- 2) Spiserum skal forsynes med vask og kogeindretning og vinduer med udsyn til omgivelserne.

§ 226

Hvor der i forbindelse med arbejdsrum skal etableres baderum, skal antallet af brusepladser tilpasses antallet af de beskæftigede. Der skal indrettes omklædningsrum i forbindelse med baderum.

§ 227

Ved snavset og sundhedsfarligt arbejde i en erhvervsvirksomhed skal der etableres et passende antal frit tilgængelige håndvaske.

DS
Håndbog
186
Tilgængelighed
i
BR18
holdt
op
mod
DS/ISO
21542.

Beskrivelse

Vejledningen henviser fra bestemmelserne i BR til konkrete løsningsmuligheder i DS/ISO 21542. Vejledningen i DS/ISO 21542 kan enten benyttes til at opfylde kravene i BR 18 eller som inspiration til, hvordan BR's krav kan opfyldes.

[Standarden findes i Dansk Standards Webshop.ds.dk her >](https://www.danskstandards.dk/21542)

Arealet og rumindhold af normalklasserum i skoler og lignende samt af opholdsrum i daginstitutioner for pasning af børn skal være passende i forhold til antallet af børn og ansatte i institutionen.

§ 229

Opholdsrum i skoler og daginstitutioner skal have:

- 1) Et frit gulvareal på mindst 3 m² pr. barn i vuggestuer og 2 m² pr. barn i børnehaver.
- 2) Et rumindhold på mindst 6 m³ pr. person i normalklasserum i skoler og lignende.

§ 230

Ved beregning af rumindholdet medregnes kun de dele af rummet, hvor det under hensyn til loftshøjden er tilladt at indrette arbejdspladser. Den del af rummet, der ligger mere end 4,0 m over gulvet, medregnes ikke ved beregningen. Ved beregningen skal der tages hensyn til, om rumindholdet indskrænkes væsentligt af maskiner, inventar og oplagrede genstande mv.

§ 231

Gulvet i opholdsrum i dag- og døgninstitutioner og i normalklasserum i skoler og lignende må ikke være placeret lavere end terræn. Ved særlige terrænforhold kan der ses bort fra dette krav, hvis gulvet er placeret over terræn langs med mindst én vinduesvæg.

---

§ 232 - § 237 Indretning af hoteller

---

§ 232

Hoteller, kroer og lignende bygninger skal indrettes således, at brugerne ved egen hjælp kan benytte funktionerne i bygningen.

§ 233

I hoteller, kroer og lignende med 10-20 sengepladser skal der indrettes minimum 2 sengepladser med egne bade- og wc-faciliteter, som opfylder følgende krav:

- 1) Der skal være niveaufri adgang frem til wc-rum.
- 2) Den fri passagebredde i dør til wc-rum skal være mindst 0,77 m.
- 3) Håndvask og wc skal placeres over et hjørne på hver sin sammenstødende væg, så håndvask kan nås af person siddende på wc'et.
- 4) Der skal være en fri afstand på mindst 0,90 m ved den side af wc'et, der vender bort fra håndvask. Væggen ved siden af wc'et, der vender bort fra håndvasken, skal friholdes fra fastmonteret inventar.
- 5) Der skal være et frit manøvreareal med en diameter på 1,5 m foran wc'et og fri af dørens opslagsareal.
- 6) Toiletsæde skal placeres i en højde på 0,48 m.
- 7) Der skal være opklappelige armstøtter i en højde på 0,80 m på begge sider af wc'et.
- 8) Håndvask skal placeres i en højde på ca. 0,80 m med afløb under vask trukket tilbage.

§ 234

I hoteller, kroer og lignende med 21-40 sengepladser skal der indrettes minimum 4 sengepladser med egne bade- og wc-faciliteter, som opfylder § 233.

§ 235

I hoteller, kroer og lignende med mere end 40 sengepladser skal der for hver tyvende sengeplads indrettes mindst 1 sengeplads med egne bade- og wc-faciliteter, som

opfylder § 233.

§ 236

Uanset det samlede antal af sengepladser i bygningen, er § 232 altid opfyldt, når mindst 10 sengepladser er indrettet med egne bade- og wc-faciliteter i henhold til § 233.

§ 237

Altaner i forbindelse med værelser omfattet af § 232 skal udføres, så brugerne ved egen hjælp kan benytte dem.

DS
Håndbog
186
Tilgængelighed
i
BR18
holdt
op
mod
DS/ISO
21542.

Beskrivelse

Vejledningen henviser fra bestemmelserne i BR til konkrete løsningsmuligheder i DS/ISO 21542. Vejledningen i DS/ISO 21542 kan enten benyttes til at opfylde kravene i BR 18 eller som inspiration til, hvordan BR's krav kan opfyldes.

[Standarden findes i Dansk Standards Webshop.ds.dk her >](#)

§ 238 - § 241 Glaspartier, glasflader, og værn af glas i bygninger

§ 238

I bygninger, hvor der er risiko for, at personer kan kollideres med større glaspartier i bygningen, skal der være tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke opstår personskade ved kollision med glasset. Personskade kan være skæreskader i forbindelse med brud på glasset eller skader på grund af kollision med glaspartiet, hvor der ikke sker en gennembrydning af glasset. Bestemmelsen omfatter eksempelvis glasdøre, glasvægge, glasfacader, værn og større vinduesflader.

Stk. 2. Stk. 1 anses som opfyldt ved etablering af:

- 1) værn,
- 2) afskærmning eller
- 3) opsætning af markering på glasset.

§ 239

Hvis der efter sikring mod personskade i medfør af § 238 fortsat er risiko for kollision og gennembrydning af glaspartiet, skal glasset udføres, så risikoen for skæreskader begrænses.

§ 240

Såfremt der i værn ved niveauspring i eller uden for bygningen benyttes glas, skal bestemmelserne i §§ 58 og 59 om værn ligeledes opfyldes.

§ 241

Glas benyttet i vinduer og døre i boliger er ikke omfattet af §§ 238 og 239, med mindre der foreligger særlige forhold, hvor vinduet eller døren er placeret således, eller bygningen benyttes på en sådan måde, at der kan opstå risiko for personskader ved kollision med glasset.

